

Pahāti sabab kaduwe sulat si Paul pu si Timoteohin

Panulat si Paul inin la'i iye si lahat Roma kinalabusu. Kata'uhan si Paul we' hatu sōng pinapatey ne iye sabab pagusihatne sabab Isa Almasihin. Hangan nulat iye balik pu si Timoteo. Takite tu'u si sulat inin bang sa'ingge lasa si Paul pu Timoteohin. Asal kuwe' ne te'ed anakne pangimmatne iyehin.

Ekka panessa'-nessa' si Paul pu Timoteo. Pinangandel we' ne pu Timoteo hinangne si kēmon kalahatan pala'ihan me' masandel pu si Isa Almasihin. Ga'i Timoteo da'akne padeheng magusihat sabab Almasi duk ga'i da'akne kinayipatan me' tolo' mabennal bakas pamanolo'ne iyehin. Duk sinessa'an we' ne Timoteo dina'ak pinapagen te'ed sandelne pu si Isa Almasihin duk dina'ak magsandal bisan ine-ine kabinasahan duk kasigpitan tekka si iye.

Kaduwe sulat si Paul pu si Timoteohin

1

¹ Sulat inin amban aku, si Paul. Kawakilan ku we' Isa Almasi amban kabaya'an Tuhanin dina'ak magmahalayak si me' a'a sabab umul ga' niya' tamananne bakas pananggap Tuhan si kēmon sasuku masandel pu si Isa Almasihin. ² Pasampayku sulat inin piyu si ka'u, Timoteo. Kuwe' ne kew anakku kinalasahan te'ed. Karayaw kew luwal ipat Samate Tuhanin duk Isa Almasi Panuhutanten. Karayaw kew isab ka'ase'ande duk pasanyangde dem ateynun.

Magsukul si Paul si Tuhan duk pa'asigne atey Timoteohin

³ Magsukul ku si Tuhan iye paghinangankun, duk maghinang ku si iye dambūs-būs pikilankun kuwe' du isab paghinang me' kapapu'anku si iyehin masaley. Magsukul ku si Tuhan sabab ka'u pegge' luwal kew ta'essebku kahaba' ku ngampun-ngampun si Tuhan ellew-sangem. ⁴ Ta'essebku we' nangis kew patahala'kun duk kabaya'ankun we' magkite kite balik supaya ku kēgan te'ed. ⁵ Ta'essebku isab we' sandelnu pu si Isa Almasihin asal amban dem ateynu te'ed kuwe' du isab sandel papu'nu dendehein, si Loyda, duk sandel sa'inun, si Yunis. Kabugtu'anku we' kuwe' miya'an du isab sandelnun. ⁶ Iye inin sababnen hangan kew pa'essebanku kuwe'itu we' subey te'ed gunanu kapandeyan pinangurung Tuhan si ka'uhin masa pamettadku me' tangankun diyata' kōknu ngampun-ngampunan ka'u. ⁷ Pegge' duma'in hangan pangurung Tuhanin Niyawanen si kite supaya mura tinalew ateyten saguwa' supaya niya' basagte nuhut kinabaya'an Tuhanin duk supaya

kite malasa si pagkasiten duk ga'i kite katimbo'ohan maghinangan la'at.

⁸ Da'a kew iya' magbennal si a'a we' Isa Almasi Panuhutannun. Duk da'a kew isab iya' sabab aku pegge' tiya' ku dem kalabusu sabab panuhutku Isa Almasihin. Saguwa' maglilla' kew hadja bisan kew bininasa sabab pangaka-ngakanu aka-aka mahāp sabab Isa Almasi si me' a'ahin. Urungan Tuhanin du kew iyan basag nandalanne. ⁹ Tinimbul ne kite we' ne duk tapene' we' ne hinangne me' a'ane, duma'in pegge' niya' hāp bakas tahinangte duk inin panumbasne kitehin. Saguwa' hangkan inin hinangne si kite pegge' kalasahanne duk ka'ase'anne kite, duk pegge' andang sakapne masa ga' pe pinapanjari dunyahin we' pakitehanne lasanen duk ase'nen si kite sabab tahinang Isa Almasihin.

¹⁰ Kuwe'itu pinakita'u ne si kite lasa duk ase' Tuhanin pegge' bakas pitu ne Isa Almasi manimbul kitehin bi. Tada'ag we' ne kapatut kamateyin. Duk bang kahagadte aka-aka mahāp sabab Isa Almasihin niya' umulte ga' tamanan si surga'.

¹¹ Kawakilan ku we' Tuhanin dina'ak magmahalayak duk magusihat aka-aka mahāpin.

¹² Duk inin jānnen hangkan ku magsandal tu'u dem kalabusu. Saguwa' ga'i ku iya' pegge' kata'uhanku du bang sine pangandelankun. Duk kabugtu'anku we' takole'ne du manteyan kēmon pinangandelne si akuhin sampay ta'abut ellew pabalikne si dunyahin.

¹³ Tentemanun te'ed me' tolo' mabennal panolo'ku ka'uhin duk tuhutun. Duk patetegun sandelnun pu si Isa Almasi duk kalasahanun pagkasinun pegge' magdambuwa' ne kite bi duk Isa Almasi. ¹⁴ Tentemanun te'ed dem ateynu tolo' mabennal bakas pinangandel Tuhan si ka'uhin. Tinabangan du kew iyan we' Niyawa Tuhan mapatenna' dem ateyten bi.

¹⁵ Kata'uhannu, Timoteo, kēmon masandel pu si Isa si lahat Asiyahin, tinayikutan ne ku we' de sampay disi Pigelus duk Hermogen. ¹⁶ Saguwa' bang disi Onesiporos magtewtey-anakin karayaw ka'ase'an Tuhanin du siye kēmon pegge' daran pa'asig Onesiporos ateykun. Ga' iye iya' nindew aku bisan ku tu'u dem kalabusu. ¹⁷ Saguwa' pagtekka iye tu'u si Roma magtawus ku pihane duk ga' iye padeheng samanta'an ga' ku kasuwa'ne. ¹⁸ Karayaw du iye ka'ase'an Panuhutanten si Isa la'i si ellew pabalik Isa Almasi pitu ngahukum manusiya'in. Kata'uhannu du isab bang sa'ingge panabangne akuhin pala'iku si lahat Epesusin.

2

Patetegun sandelnun

¹ Manjari, ka'u, Timoteo, anakku, pabasagun sandelnun pegge' tabangan Tuhanin du kite bi me' magdambuwa' duk Isa Almasihin. ² Bakas takalenu ne me' usihatku si me' a'a

ma'ekkahin. Manjari, kēmon usihatku bakas takalenu miya'an subey panolo'nu si me' a'a kapangandelan, me' a'a ta'u nolo'an sawe'de.

³ Maglilla' kew nandalan kasigpitan kuwe' akuhin supaya kew kuwe' sundalu hāp si antanan Isa Almasi. ⁴ A'a magsundaluhin, mabaya' iye we' kasulutan nakura'nen si iye. Hangkan ga'i iye patuhut si me' hinangan me' sibilyanin. ⁵ Bang niya' a'a pa'asek maglakkesan magubas, ga'i du iye nganda'ag bang ga'i tuhutne me' sara' pagda'agan miya'an. ⁶ A'a mabasag maghinang si bulakin, subey iye dehellu mangeddo' bahagi' si jari tinanemnen. ⁷ Pikil-pikilun me' dalilanku inin pegge' tabangan Tuhanin du kew supaya tahātinu te'ed kēmon.

⁸ Essebun Isa Almasi, tubu' si Da'ud iye duk pinakellum iye balik amban kamateynen. Iye inin aka-aka mahāp minahalayakkun. ⁹ Sabab pagmahalayakku aka-aka mahāp inin tiya' ku magsandal dem kalabusu duk kinarena ku itu' kuwe' a'a bakas ngalanggalan sara'. Ambat ne bisan ku kinarena saguwa' lapal Tuhanin ga'i du kinarena. ¹⁰ Hangkan hep sandalanku hadja kēmon bayu'-bayu'an kasigpitanin supaya me' a'a tapene' Tuhanin sandel ne pa'in pu si Isa Almasi duk sabab sandelde miya'an tepe si siye umul ga' niya' tamanannen si surga' duk sakup siye dem sahaya Tuhanin salama-lama. ¹¹ Bennal me' bissā inin:

“Bang kite bakas nuhut Isa Almasi matey, nuhut iye du isab kite ellum balik. ¹² Bang nandal ne pa'in kite kasigpitan kuwe'itu, patuhut du kite pu si Isa magbaya' si pasōngan. Bang masuwey kite we' ga'i kite nuhut iye, masuwey du isab iye iyan we' duma'in iye Panuhutanten. ¹³ Bang kite ga'i teteg si iye, masi du iye kapangandelan duk asal tumananne du bissānen. Pegge' bang iye, ga'i te'ed pinda addatnen.”

Da'a lebbahanun mabennalin duk halli'anun tolo' mangga'i mato'ohin

¹⁴ Pa'essebun me' masandel pu si Isa malu'uhin sabab me' bakas pina'inku miya'an. Sessa'anun isab siye si pakalehan Tuhan, amey-amey da'a siye magsu'al sabab me' bissā. Ga'i makahāp siye me' pagsu'al inin bisan miya'an makapagka'at sandel me' a'a makakalehin pe. ¹⁵ Pagge'esanun te'ed pinahāp me' hinangnun supaya kasulutan Tuhanin si ka'u. Pabentelun pagusihatnu lapal Tuhan mabennalin supaya kew ga'i iya' sabab me' hinangnun. ¹⁶ Halli'anun me' pagbissā kadupangan ga'i makabo'o kite tudju Tuhanin. Sasuku palamud si me' pagbissā iyan ujud pasōng katimbo'ohan magduse duk tumala ne amban Tuhan. ¹⁷ Me' panolo'de inin kuwe' ibatan bakatew palatag ne pa'in sampay lapat baranin. Kuwe' miya'an panolo' disi Himunus duk Pilitusin. ¹⁸ Ilebbahan we' de tolo' mabennalin. Pa'inde we' bakas palabey ne pamakellum me' a'a mamateyin, ubus si

pasōngan ga'i ne pinakellum. Sabab tolo'de mangga'i mato'o inin niya' me' a'a ga'i ne sandel pu si Isa. ¹⁹ Saguwa' tolo' amban Tuhanin pagen manamal kuwe' batu hadje ga'i tajedjeg. Duk niya' tasulat pina'in, "Kata'uhan Tuhanin bang asal sine me' a'anen." Duk niya' pe isab pina'in, "Sine-sine magpa'in we' suku' si Tuhan iye, subey lebbahanne kēmon hinangan mala'atin."

²⁰ Magdalilan ku si ka'u, Timoteo. Si luma' mahadje patenna'an a'a dayahanin ekka bayu'-bayu'an panyap. Niya' me' laley bulawan duk me' laley pilak. Me' laley mamahalga' inin ginuna hadja bang niya' bangsahan nindew siye. Niya' isab si luma' miya'an me' laley kayu duk me' paliyuk. Iye inin ginuna ellew-ellewin. ²¹ Manjari kite bi me' masandel pu si Isahin dalil me' panyap mamahalga' miya'an. Bang sutsi ateyten bi duk lebbahante bi kēmon hinangante bi mala'atin, mahalga' kite bi si Tuhan pegge' dambūs-būs ne kite bi si Tuhan. Manjari niya' kagunahanne si kite bi duk tahante bi ne maghinang sasuku mahāpin. ²² Da'a ūtanun napsunun, iye napsu me' lella mabata'in. Iye apasun maghinangan bentel. Pabasagun sandelnu si Tuhanin. Kalasahanun ne pa'in me' pagkasinun duk magsulut-sulut ka'am duk me' masandel si Panuhutanten bi Isa Almasi, ateyden asal dambūs-būs hadja. ²³ Halli'anun me' pagjawaban ga' niya' kagunahanne duk kadupangan hadja. Kata'uhannu du we' ka'ujudanne iyan magsasa' siye. ²⁴ Bang kite bi me' dara'akan Tuhanin subey kite bi ga'i magsasa' duk sine-sine. Subey kite bi ma'ase' si kēmon a'a duk subey kite bi ta'u magtolo' duk ga'i mura jumu' magtolo'. ²⁵ Bang sābute bi magtolo'in bu niya' ngajampa kite bi, pa'agak-agakte bi bang siye sambungante bi. Kaw siye inurungan lugal magsusun duk pindahan Tuhanin pikilanden duk ujud kata 'uhande tolo' mabennalin. ²⁶ Manjari ngahāp du balik pikilanden duk lumuwas du siye amban antanan nakura' seyitanin, iye bakas mangati siye nuhut kinabaya'annen.

3

Bang sōng kiyamat

¹ Essebun te'ed inin, Timoteo. Bang sōng ta'abut ne ganta'an dunya inin, ekka kasusehan tu'u si dunya. ² Pegge' me' a'ahin si me' ellew ī' iye hadja inapasden kahāpan dīden, ga'i ne tapikilde sawe'den. Napsuhan siye si sīn. Abbuhan siye duk langkew pagateyden. Bissā-bissāhande sawe'den. Ga'i siye nuhut tolo' matetto'ade. Ga'i siye magsukul bang niya' nabangan siye duk ga'i siye talew si Tuhan. ³ Ga'i siye ma'ase' si sawe'de. Ga'i siye ngatu ngampun sawe'de. Luwal siye ngalimut-ngalimutan sawe'de. Paduhul siye ngūtan kēmon kinabaya'anden. Bingis siye manamal. Kēmon mahāpin kabunsihande du. ⁴ Ga'i siye kapangandelan pegge' buddihande sawe'den. Bahani siye

manamal. Lumandu' pamahadjede diden. Baya' siye luwal magadjak-adjak saguwa' ga'i siye baya' nuhut Tuhanin. ⁵To'o magāgama siye, saguwa' ga' du niya' gunane pegge' ga' i du siye mabaya' pinda ateyden. Halli'anun me' a'a kuwe' iyan. ⁶Niya' me' lella kuwe' iyan pa'asek pī dem luma' a'a duk akkalande me' dende mamura katimbo'ohanin. Mura siye hinumatan pegge' sasew pikilanden sabab dusede ma'ekkahin duk mura siye tabo'o we' napsuden. ⁷Pakale ne hadja siye pu sine-sine magtolo' si siyehin saguwa' ga'i tapa'ilde tolo' mabennalin. ⁸Me' a'a mangakkal miya'an kinuntarahan we' de tolo' mabennalin. Ga'i ne tewwa' pamikilden duk ga'i ne siye nuhut tolo' mabennalin. Binatukan we' de hinangan disi Jannes duk Jambes, me' a'a managga' si Musa awwalley. ⁹Saguwa' ga' du niya' kasōngan pagtolo' me' a'a miya'an. Ga'i tiggel kata'uhan du iyan we' me' a'ahin kēmon me' kadupanganden sa talabey disi Jannes duk Jambes masaley.

Panessa' si panambusan

¹⁰Saguwa' ka'u Timoteo, kata'uhannu du bang ine me' panolo'kun duk bang sa'ingge kawul-pi'ilkun duk bang ine inapaskun. Kata'uhannu isab we' asal sandel ku pu si Isa duk asal magpasensiya ku duk malasa ku si pagkasiku duk magsandal ku. ¹¹Kata'uhannu me' kabinasahan duk me' kasusehan matekka si akuhin. Kata'uhannu me' ma'umantag la' i si puweblo Antiyokin duk la' i si Ikoni duk la' i si Listara. Awe', kata'uhannu kēmon kabinasahan sinandalankun. Saguwa' pinaluwas du ku we' Panuhutanten amban kēmon me' kasigpitankun. ¹²Bennal we' kēmon sasuku mabaya' manuhut kinabaya'an Tuhanin, sabab sandelde pu si Isa Almasihin, katekkahan du siye kasigpitan. ¹³Duk me' a'a mala'atanin duk me' mamadupangin, pasōng du me' hinangande mala'atin. Madupang siye sawe'de saguwa' tapadupang du isab siye. ¹⁴Saguwa' ka'u, Timoteo, tuhutun pa'in kēmon tolo' mabennal bakas panolo' si ka'uhin duk asal kinahagad te'ed we' nu. Kata'uhannu du bang sine bakas manolo'an ka'uhin, ¹⁵duk kata'uhannu we' kemuwe diki' kew sampay hadje ne kew asal ne kew katolo'an me' tasulat dem kitabin. Sabab kitab miya'an pu'unnu makapikil nayima' umul ga' niya' tamananne pangurung Tuhanin sakali' kew sandel pu si Isa Almasi. ¹⁶Kēmon tasulat dem kitabin pinasulat we' Tuhanin duk niya' kagunahanne bang magtolo' kite tolo' mabennalin duk bang tolo'ante me' bakas kapagdusehin, duk bang pamabentelte me' a'a maniya' hinangande ga'i tumu'unin, duk pamanolo'te me' addat mahāpin, ¹⁷supaya a'a suku' si Tuhanin jukup kapandeyannen duk panyap iye maghinang sasuku hinangan mahāpin.

4

¹ Manjari, Timoteo, niya' pe te'ed panessa'ku ka'u kuwe'itu, pegge' Isa Almasi asal

balik du pitu si dunya magbaya¹. Panessa^{ku} si ka^u inin si pana^{an}an Tuhanin duk Isa Almasi, iye mangahukum kēmon manusiyaⁱⁿ, ma^{ellumin} duk me^l mamateyin. ² Sessa^l ante kew, amey-amey mahalayakun lapal Tuhanin si me^l a^a. Bisan waktu ine, baya^l ke siye pakale atawa gaⁱ, masi kew subey magusihat si siye. Humatanun siye nuhut si Isa. Bang niya^l sala^{de}, tolo^{anun} siye. Bang niya^l lamma sandelne si Tuhanin, pa^{asigun} ateynen. Papasti^{un} pagusihatnun duk siye kahagad duk da^a kew jumu^l magusihat. ³ Hangkan inin panessa^{ku} si ka^{uhin} pegge^l niya^l iyan ellew si pasōngan, me^l a^{ahin} gaⁱ ne iyan mabaya^l pakale si tolo^l mabennalin saguwa^l supaya tatuhutde kinabaya^{anden}, ngeddo^l siye iyan me^l guru ekka, sasuku me^l guru manolo^{an} siye me^l tolo^l kabaya^{ande} pinakalehin. ⁴ Gaⁱ iyan pakalede bang tolo^l mabennalin panolo^l si siyehin. Iye inasipden me^l kissa hinang-hinang a^a hadja. ⁵ Saguwa^l ka^u, Timoteo, subey teteg pikilannun bisan ine ma^{umantagin}. Sandalanun ine-ine kasigpitan tekka si ka^u. Pagtuyuanun magmahalayak aka-aka mahāp sabab Isa Almasihin. Tuhutun te^{ed} kēmon hinang panganda^{akan} Tuhan ka^{uhin}.

⁶ Bang aku inin, gaⁱ tiggel pinapatey du ku. Tapit ne sōng pamole^{ku} hap ahilatin. ⁷ Aku inin dalil a^a matuk maglakkesan magubas duk umabut du si batasannen. Bakas magge^{es} ku manamal ngahinang kēmon pinasuku^l Tuhan si akuhin. Ga^l te^{ed} usa^l sandelku si iyehin. ⁸ Kuwe^{itu} niya^l laⁱ si surga^l pinanyap we^l Tuhanin panumbasne sasuku a^a bentel. Pagta^{abut} ellew pabalik si Isa mapituhin pangurung du inin si aku we^l Isa Almasi Panuhutankun, iye hukum mabentelin. Dumaⁱⁿ hadja aku tinumbasanin saguwa^l tinumbasan du isab kēmon sasuku ngagad-ngagad papitu si Isa si dunyahin pegge^l kalasahande iye.

Sabab me^l lumabey pu si Paulin

⁹ Ge^{esanun} te^{ed} duk kew mura tapitu si aku. ¹⁰ Si Demas, iye ne mamahalgala^l si iyehin me^l bayu^{an} si dunya kuwe^{itu} inin. Ga^l ne iye tu^u si aku, ubus ne iye tahala^l hap Tessalonika. Si Kereskes ¹ hap Galatiya duk si Titus ¹ hap Dalmatiya. ¹¹ Luwal du si Lukas sawe^{ku} tu. Eddo^{un} si Markus duk bo^{ohun} iye pitu pegge^l katabanganne ku te^{ed} si hinangku inin. ¹² Si Tikikus ¹ da^{akku} hap Epesus. ¹³ Bang kew pitu, bo^{ohun} semmekkun ¹ ta^{amban} si luma^l si Karpus laⁱ si lahat Toroas. Bo^{ohun} isab me^l librukun, lagi^l ne me^l sulatlu da^a kayipatanun bino^o.

¹⁴ Si Iskandal, iye a^a magsasalin, la^{at} te^{ed} hinanganne si akuhin. Saguwa^l ambat ne, Tuhanin sa^l ta^u numbasan me^l hinanganne miya^{an}. ¹⁵ Ka^u isab, pahatul-hatul kew te^{ed} si iye pegge^l kinuntarahan te^{ed} we^l ne kēmon usihatten.

¹⁶ Tagna^{ku} sinumariya laⁱ si sara^l ga^l niya^l naksi^{an} aku. Inambanan ku we^l de kēmon.

Karayaw ga'i du siye legga Tuhanin sabab hininangde si aku miya'an. ¹⁷ Saguwa' bisan ku ambanande, ga' du ku ambanan Isa Almasi, Panuhutanten. Tinabangan ku we' ne duk inurungan ku we' ne basag supaya tapalata'ku te'ed lapalnen si kēmon a'a duma'in bangsa Yahudi. Pinaluwas ku we' Tuhanin amban dem kasiya-siyahan. ¹⁸ Sandel ku te'ed si Tuhan we' tabangne du ku bisan ine umantag si aku si pasōngan duk ujud bo'one du ku pī si surga', la'i si lahat pagbaya'annen. Pata' Tuhanin pinudji salama-lama. Amin.

Bissā si panambusan

¹⁹ Akahanun aku disi Pirisila duk Akila duk disi Onesiporos magtewtey-anakin we' essebku siye. ²⁰ Si Erastus ī' pa'amban la'i si Korinto. Si Toropimus ī' inambanan we' ku la'i si Miletus pegge' saki iye. ²¹ Timoteo, ge'esanun te'ed pitu si aku mura duk kew ga'i ta'abut badju si lān.

Mabo'o bissā piyu si ka'u disi Ubulus, si Pudes, si Linus duk si Kalauda we' essebde kew. Damikkiyan isab me' kapungtina'ihante bi masandel pu si Isa matu'u sinduwehin.

²² Karayaw Panuhutanten bi Isa Almasi pateteg lu'u dem ateynu. Karayaw kēmon ka'am ipat Tuhanin du. *Wassalam*